

**Konsultacjom społecznym w terminie od 04.01.2022 r. do 25.01.2022 r.
podlega załącznik nr 4 Cele działań ochronnych**

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w ŁODZI
z dnia r.**

**w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019, zwanego dalej: „obszarem”.

§ 2. Opis granicy obszaru określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego oraz gatunku rośliny i jego siedliska, będących przedmiotami ochrony obszaru określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. 1. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

2. Obszary wdrażania działań ochrony czynnej siedliska przyrodniczego i monitoringu stanu ochrony siedliska określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

*Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Łodzi*

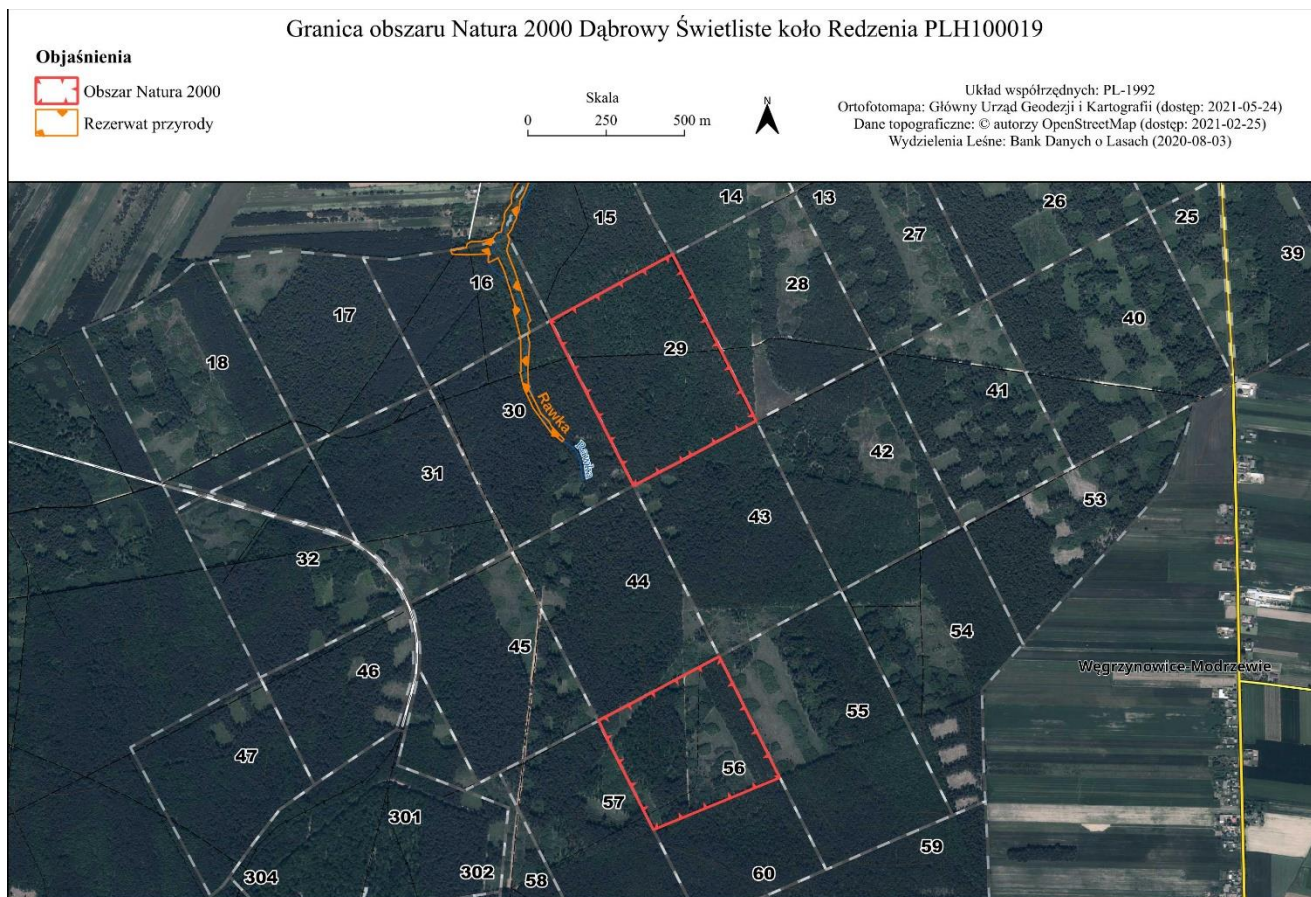
OPIS GRANIC OBSZARU

Granice obszaru Natura 2000 opisano w postaci współrzędnych geograficznych punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

L.p.	część obszaru	X_PL1992	Y_PL1992
1.	1	428230,99	565351,88
2.	1	428064,81	564948,55
3.	1	428260,51	564848,62
4.	1	428335,79	564810,18
5.	1	428414,31	564773,63
6.	1	428473,78	564889,15
7.	1	428527,06	564988,94
8.	1	428617,76	565158,78
9.	1	428230,99	565351,88
10.	2	429242,71	565040,67
11.	2	429162,68	564884,90
12.	2	429575,30	564675,40
13.	2	429688,76	564618,15
14.	2	429760,10	564749,68
15.	2	429901,22	565009,88
16.	2	429369,79	565276,68
17.	2	429341,48	565223,12
18.	2	429242,71	565040,67

Załącznik nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
z dnia.....

MAPA OBSZARU

IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA
WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ GATUNKU ROŚLINY
I JEGO SIEDLISKA, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori- petraeae</i>)	<p>Zagrożenia istniejące: D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe Obecność ścieżek, dróg leśnych zwiększa ilość osób turystycznie odwiedzających obszar, wzdłuż dróg wkraczają gatunki inwazyjne roślin.</p> <p>I01 obce gatunki zaborcze Odnotowano w płatach występowanie niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew W płatach siedliska prowadzona jest gospodarka leśna – usuwane są martwe drzewa.</p>
2.	4068 Dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifoli</i>	<p>Zagrożenia istniejące: I01 obce gatunki zaborcze Odnotowano w płatach występowanie niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>.</p> <p>I02 Problematiczne gatunki rodzime Wkraczanie jeżyn <i>Rubus sp.</i> na granicy stanowiska.</p> <p>K04.05 Szkody wyrządzone przez roślinożerców (w tym przez zwierzyne łowną) Możliwa przyczyna zaniku osobników gatunku na stanowisku.</p> <p>K05.02 Zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u roślin (w tym kojarzenie krewniacze) Przy niewielkich, izolowanych populacjach jest to możliwa przyczyna zaniku, płodności roślin lub jej zmniejszenia.</p> <p>M02.03 Zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku Obecnie na jednym stanowisku nie stwierdzono osobników gatunku.</p>

3	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Nie dotyczy – przedmiot ochrony występuje w stopniu niereprezentatywnym.
4	*9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia</i> <i>pubescenti-petraeae</i>)	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony

CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik	Cele działań ochronnych
1.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robur- petrea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 11,28 ha.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Występujące gatunki tworzą typową kombinację florystyczną charakterystyczną dla siedliska w regionie. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach typowe dla kwaśnej dąbrowy. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Udział dębu w drzewostanie	Dominacja dębu w drzewostanie. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Udział sosny w drzewostanie	Udział sosny w drzewostanie na poziomie 10%. Utrzymanie oceny wskaźnika nie niższej niż U1.
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Brak gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Brak gatunków obcych geograficznie w drzewostanie. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Łączne zasoby martwego drewna w siedlisku mniejsze niż 3% miąższości żywego drzewostanu. Zwiększenie zasobów martwego drewna powyżej 3% miąższości żywego drzewostanu i poprawa oceny wskaźnika na U1.
		Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i > 50 cm grubości	Niewielka liczba martwych drzew wielkowymiarowych na transekcie - poniżej 3 szt./ha. Zwiększenia liczby martwych drzew wielkowymiarowych powyżej 3 szt./ha i poprawa oceny wskaźnika na U1.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Drzewostan jednowiekowy, drzewa w wieku 87 lat. Poprawa oceny wskaźnika na U1.		

		Naturalne odnowienie dębu	Odnowienie dębu stanowią pojedyncze siewki (U1). Utrzymanie oceny wskaźnika nie niższej niż U1.
		Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Typowy jednowiekowy, jednowarstwowy las gospodarczy (U2). Poprawa oceny wskaźnika na U1.
		Ekspansywne gatunki obce w podszyciu i runie	Występowanie ekspansywnych gatunków obcych Utrzymanie oceny wskaźnika U1.
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Ekspansywne gatunki rodzime odnotowane na niewielkiej powierzchni. Utrzymanie oceny wskaźnika U1.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	W powierzchni siedliska pojedyncze ślady zniszczenia. Utrzymanie oceny wskaźnika U1.
		Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecanie)	Brak innych zniekształceń w siedlisku. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
2.	4068 Dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifoli</i>	Liczebność	Liczba osobników mniejsza niż 20 egzemplarzy. Poprawa oceny wskaźnika na U1.
		Liczba osobników generatywnych (% populacji)	Liczba osobników generatywnych na poziomie ponad 30%. Zwiększenie liczby osobników generatywnych do poziomu ponad 60%. Poprawa oceny wskaźnika na FV.
		Stan zdrowotny	Stan zdrowotny ogólnie dobry. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Siedlisko gatunku kilkakrotnie większe niż powierzchnia zajęta przez dzwonecznika wonnego. Utrzymanie oceny wskaźnika U1.
		Powierzchnia zajętego siedliska	Powierzchnia zajętego siedliska mniejsza niż 0,25 ha. Poprawa oceny wskaźnika na ocenę U1.
		Zwarcie drzew	Zwarcie drzew na poziomie 30-40%. Utrzymanie oceny wskaźnika U1.
		Zwarcie krzewów	Zwarcie krzewów mniejsze niż 25%. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Zwarcie runa	Utrzymanie oceny wskaźnika FV.

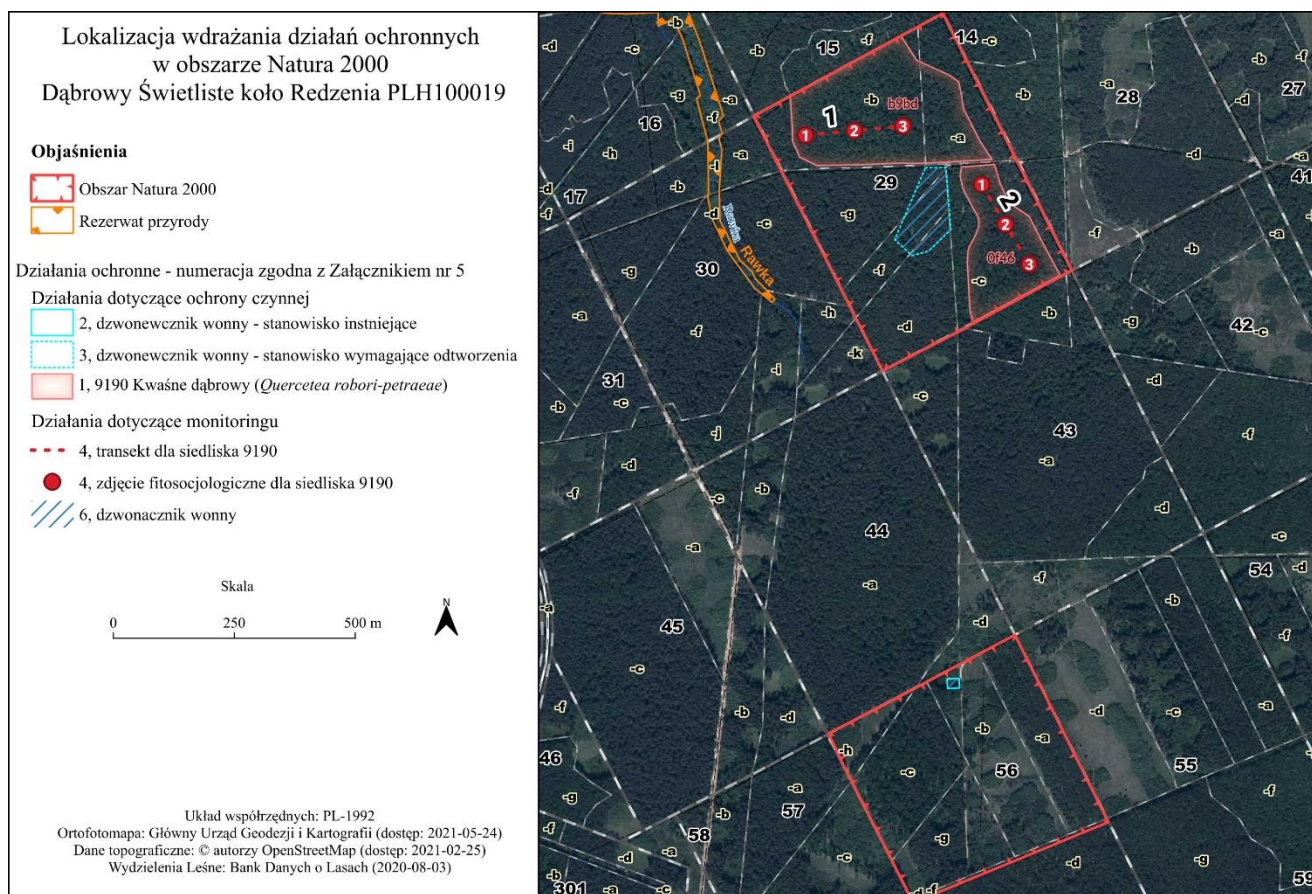
		Gatunki ekspansywne	Występujące gatunki ekspansywne (jeżyna, malina, pokrzywa zwyczajna) tworzą miejscami pokrycie 50% płatu. Poprawa oceny wskaźnika na U1.
		Wojłok i ściółka leśna (martwa materia organiczna)	Martwa materia organiczna o grubości do 2 cm. Utrzymanie oceny wskaźnika FV.
		Miejsce do kiełkowania	Luki odkrytej gleby o powierzchni od 1% do 15%. Utrzymanie oceny wskaźnika U1.
		Gatunki obce inwazyjne	Występowanie pojedynczych osobników jednego gatunku - niecierpek drobnokwiatowy. Utrzymanie oceny wskaźnika U1.

DZIAŁANIA OCHRONNE ZE WSKAZANIEM PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ICH
WYKONANIE I OBSZARÓW ICH WDRAŻANIA

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania działań	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedliska przyrodniczego oraz gatunku rośliny i jego siedliska.				
1.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petrae</i>)	Pozostawianie wywrotów i złomów, martwych drzew stojących i drzew dziuplastych oraz próchniejących, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.	Wszystkie płaty siedliska zgodnie z Załącznikiem nr 6	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Brzeziny
2.		Utrzymanie w dobrym technicznym stanie wygradzenia.	Zgodnie z Załącznikiem nr 6 (odział 56, wydzielanie „b”)	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Brzeziny w porozumieniu Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Łodzi.
3.	4068 Dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifolia</i>	Działanie priorytetowe 1. Przeprowadzenie prześwietlenia siedliska dzwonecznika wonnego, usunięcie nalotu grabu i buka. Usunięcie krzewów w warstwie podszytu. 2. Wygradzenie terenu siatką leśną, zabezpieczającą przed wkraczaniem parzystokopytnych.	Zgodnie z Załącznikiem 6 (odział 29, wydzielanie „f”). Obszar poszczególnych działań ustalony na podstawie wcześniejszej wizji lokalnej.	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Brzeziny w porozumieniu Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Łodzi.
4.		Przeprowadzenie introdukcji osobników wyhodowanych w warunkach sztucznych z nasion pochodzących od osobników z populacji znajdujących się	Zgodnie z Załącznikiem 6 (odział 29, wydzielanie „f”).	Regionalna Dyрекcja Ochrony Środowiska w Łodzi w porozumieniu z Lasami Państwowymi

		w obszarze lub sąsiadujących.		Nadleśnictwem Brzeziny.
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych				
5.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petreae</i>)	Monitoring stanu ochrony przedmiotu ochrony – dwa razy w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych. Zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ).	Wszystkie płaty siedliska, lokalizacja transektów monitoringowych zgodnie z Załącznikiem nr 6	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.
6.		Monitoring realizacji celów działań ochronnych wraz z analizą pod kątem występowania zagrożeń, dla stanu ochrony płatów siedliska - dwa razy w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.
7.	4068 dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifolia</i>	1. Monitoring co dwa lata zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Monitoring na stanowisku, gdzie występuje gatunek oraz na stanowisku, gdzie obecnie nie stwierdzono dzwonecznika wonnego – monitoring siedliska/zagrożeń. 2. W trakcie prowadzenia monitoringu stanu zachowania gatunku jednocześnie będzie prowadzony monitoring działań ochronnych: skuteczność introdukcji dzwonecznika wonnego na stanowiskach oraz stanu technicznego wygradzenia.	Zgodnie z Załącznikiem nr 6 (odział 56, wydzielenie „b” i odział 29, wydzielenie „f”)	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.

OBSZARY WDRAŻANIA DZIAŁAŃ OCHRONY CZYNNEJ SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO
I MONITORINGU STANU OCHRONY SIEDLISKA

Współrzędne transektów monitoringowych siedliska 9110 w obszarze Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 w układzie PL-1992.

Transekt	Punkt rozpoczęcia		Punkt centralny		Punkt końcowy	
	X	Y	X	Y	X	Y
1	429649,39	564725,91	429658,78	564826,67	429668,17	564927,42
2	429547,52	565090,1	429465,22	565139,28	429382,93	565188,47

UZASADNIENIE

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi

z dnia ...

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, zwany dalej PZO, na okres 10 lat. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.

Obszar Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 został zatwierdzony na podstawie decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/WE) - Dz.U.U.E.L.2011.33.146 z dnia 8 lutego 2011 r., a wyznaczony został w celu utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunku rośliny:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*);
- 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*);
- 4068 dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia*.

W trakcie badań terenowych odnotowano płaty lasów o charakterze lasów grądowych o zaburzonej strukturze przestrzennej i gatunkowej. Uwzględniając obecny stan zachowania, rekomendowane jest nadanie siedlisku 9170 oceny D, obecne w obszarze nie będące przedmiotem ochrony.

Badania terenowe nie potwierdzają występowania w granicach obszaru Natura 2000 płatów siedliska *9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*). Uwzględniając obecny stan zachowania, rekomendowane jest nienadawanie siedlisku *9110 oceny reprezentatywności z powodu braku prawidłowo wykształconych płatów siedliska w obszarze. W związku z tym wystąpiono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wnioskiem o przyznanie siedlisku przyrodniczemu 9170 oceny D, a tym samym usunięcie go z listy przedmiotów ochrony oraz o usunięcie z SDF siedliska przyrodniczego *9110.

W trakcie prowadzenia prac stwierdzono natomiast płaty siedliska 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*). Uznano, że stan zachowania tego siedliska przyrodniczego kwalifikuje go do uznania jako przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. RDOŚ w Łodzi wystąpił do GDOŚ wnioskiem o zmianę SDF i dodanie go do listy przedmiotów ochrony.

Wynikający z SDF przedmiot ochrony 4068 dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia* został potwierdzony w trakcie prac terenowych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi sporządził projekt planu zadań ochronnych uwzględniając treść art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska

z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz.186, z 2012 r. poz. 506, z 2017 r. poz. 2310), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie projektu PZO.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedliska przyrodniczego, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniu jego ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Projekt PZO został sporządzony dla całości obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich;
- obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu PZO w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, 2389), zwanej dalej ustawą ooś.

W dniu 22 maja 2019 r. pismem, znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzania planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019.

Obwieszczenie wraz z założeniami opublikowano w dniu 22 maja 2019 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie oraz w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym.

W dniu 23 września 2020 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem, znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzania planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 wraz z założeniami do sporządzania projektu planu zadań ochronnych. Obwieszczenie wraz z założeniami opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi w dniu 23 września 2020 r. Ponadto obwieszczenie zostało opublikowane na tablicy ogłoszeń w urzędzie oraz w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym.

W dniu 31.05.2021 projekt zarządzania przedłożono do publicznej wiadomości w celu umożliwienia wniesienia uwag, wniosków podczas konsultacji społecznych.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu.

W toku prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 odbyły się dwa spotkania dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy. Na spotkania zaproszono przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, Nadleśnictw, przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych, grupę ekspertów oraz inne zainteresowane strony. Pierwsze spotkanie odbyło się w dniu roboczym w godzinach przedpołudniowych i popołudniowych, miało charakter jednodniowych warsztatów. Odbyło się w dniu 10 września 2020 roku, na terenie obiektu Raz na Wozie, 95-060 Brzeziny, Wieś Buczek 26, przy udziale 17 osób. Uczestnicy spotkania zapoznali się z ogólną charakterystyką obszaru Natura 2000 Świetliste koło Redzenia PLH100019, siedliskiem przyrodniczym stanowiącym obecnie przedmiot ochrony w obszarze, jak również z zasadami pracy nad projektem planu zadań ochronnych i podstawowymi założeniami planu zadań ochronnych. Drugie spotkanie z uwagi na ograniczenia związane z epidemią Covid-19 odbyło się w trybie zdalnym, materiały zostały udostępnione w terminie od 10 do 17 czerwca 2021 r. Podczas prezentacji zostało przedstawione sprawozdanie z prac terenowych oraz omówione zostały przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad projektem PZO granicę obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o 18 punktów jej załamania, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

W wyniku przeprowadzonych terenowych prac badawczych stwierdzono:

Obecny stan ochrony gatunku 4068 dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia* w obszarze Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 jest zły – uzyskał ocenę U2. Zła ocena stanu zachowania gatunku U2 –wynika głównie z niewielkiej powierzchni siedliska, braku stwierdzeń gatunku na jednym stanowisku. Jednocześnie perspektywy ochrony oceniono na U1 (niezadowolająca). W obszarze prowadzona jest czynna

ochrona gatunku: wygrodzono stanowisko, introdukowano osobniki wyhodowane w warunkach sztucznych z nasion pochodzących od osobników wcześniej tu rosnących. Działania te prowadzono w ramach programu ochrony tego gatunku realizowanego przez Pracownię Ekologii i Adaptacji Roślin Uniwersytetu Łódzkiego, Zakład Ochrony Przyrody Uniwersytetu Łódzkiego oraz Ogród Botaniczny Zarządu Zieleni Miejskiej w Łodzi. Liczebność roślin na stanowisku z bardzo niskiej – 2 osobniki wzrosła do około 20 osobników.

Dla nowo proponowanego przedmiotu ochrony, siedliska przyrodniczego 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*) uznano, że stan zachowania jest zły – ocena U2. Struktura drzewostanu jest uproszczona, ilość martwego drewna (łącznie zasoby oraz leżące lub stojące leżące lub stojące 3 m długości i > 50 cm grubości) jest niewielka. Także złe oceny uzyskały wskaźniki związane z wiekiem drzewostanu oraz strukturą pionową i przestrzenną, co jest typowe dla lasów gospodarczych. Złą ocenę uzyskał także wskaźnik ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie. Ocena stanu zachowania siedliska U2 – zła wynika z prowadzenia gospodarki leśnej i nie odbiega od normy w tego typu lasach. Jednocześnie trzeba zauważyć, że prowadzenie gospodarki leśnej poprawia także wartość niektórych wskaźników – usuwanie sosny z drzewostanu pozwoliło uzyskać wartość wskaźnika (udział sosny w drzewostanie) – U1.

Przy opisie zagrożeń podano ich kody, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Przedmiotem ochrony obszaru jest gatunek 4068 dzwonecznik wonny *Adenophora lilifolia*, dla którego siedliska zagrożeniem jest wkraczanie obcych gatunków - niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* – I01 obce gatunki inwazyjne oraz gatunków rodzimych - jeżyn *Rubus* sp. – I02 problematyczne gatunki rodzime. Kolejnymi stwierdzonymi zagrożeniami są: K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzyne łowną), M02.03 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u roślin (w tym kojarzenie krewniacze), które są możliwymi przyczynami zaniku osobników gatunku na stanowisku. M02.03 zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku i potencjalne K05.02 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u roślin (w tym kojarzenie krewniacze).

W przypadku proponowanego przedmiotu ochrony obszaru siedliska leśnego – 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*) zależnego od sposobu prowadzenia gospodarki leśnej, zagrożenia wynikają z możliwości pogorszenia stanu siedliska na skutek gospodarki leśnej: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew. Kolejna grupa zagrożeń wynika z obecności dróg leśnych, które zmniejszają powierzchnię siedliska i ułatwiają wnikanie gatunków niepożądanych: D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe. Ostatnim zagrożeniem stwierdzonym w obszarze dla siedlisk 9190, jest zagrożenie o kodzie - I01 nierodzące gatunki zabiorcze, wkraczaniu gatunków obcych sprzyja sieć dróg oraz prowadzenie gospodarki leśnej. W płatach kwaśnej dąbrowy stwierdzono niecierpka drobnokwiatowego, najliczniej przy drogach leśnych. Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz stan ochrony przedmiotów ochrony sformułowano cele działań ochronnych możliwe do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację, postęp w realizacji a także w oparciu o istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia (wynikające ze środków technicznych, finansowych oraz aktualnego

stanu wiedzy), jednak przy zachowaniu ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu optymalnego, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego i gatunku rośliny w obszarze.

Szczegółowe cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony zostały przedstawione w załączniku nr 4 do zarządzenia:

1) 9190 Kwaśne buczyny (*Quercetea robori-petrae*):

- utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 11,28 ha;
- utrzymanie właściwej (FV) oceny następujących wskaźników: charakterystyczna kombinacja florystyczna runa, gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy, udział dębu w drzewostanie, gatunki obce ekologicznie w drzewostanie, inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecanie);
- utrzymanie niezadowalającej (U1) oceny następujących wskaźników: udział sosny w drzewostanie, naturalne odnowienie dębu, ekspansywne gatunki obce w podszybie i w runie, ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie;
- poprawa oceny złej U2 do oceny niezadowalającej U1 wskaźników: martwe drewno (łącznie zasoby), martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i > 50 cm grubości, wiek drzewostanu (obecność starodrzewu), struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu;

2) 4068 dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia*:

- utrzymanie właściwej (FV) oceny następujących wskaźników: stan zdrowotny, zwarcie krzewów, zwarcie runa, wojłok i ściółka leśna (martwa materia organiczna);
- utrzymanie niezadowalającej (U1) oceny następujących wskaźników: powierzchnia potencjalnego siedliska, zwarcie drzew, miejsce do kiełkowania, gatunki obce inwazyjne;
- poprawa oceny niezadowalającej U1 do oceny właściwej FV wskaźnika: liczba osobników generatywnych (% populacji);
- poprawa oceny złej U2 do oceny niezadowalającej U1 wskaźników: liczebność, powierzchnia zajętego siedliska, gatunki ekspansywne;

Zaplanowano działania ochronne, które zostały wymienione w załączniku nr 5. Dla gatunku dzwonecznik wonny za priorytetowe działanie uznano przeprowadzenie prześwietlenia siedliska dzwonecznika wonnego, usunięcie nalotu grabu i buka, usunięcie krzewów w warstwie podszytu, wygradzenie terenu siatką leśną, zabezpieczającą przed wkraczaniem parzystokopytnych, przeprowadzenie introdukcji osobników wyhodowanych w warunkach sztucznych z nasion pochodzących od osobników z populacji znajdujących się w obszarze lub sąsiadujących. Ważne jest również w dobrym stanie technicznym istniejącego wygradzenia.

Monitoring stanu ochrony gatunku 4068 będzie realizowany zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), co dwa lata w trakcie obowiązywania PZO. Podczas monitoringu stanu zachowania gatunku jednocześnie będzie poprowadzony monitoring realizacji celów działań ochronnych i działań ochronnych: skuteczność introdukcji dzwonecznika wonnego na stanowiskach oraz stanu technicznego wygradzenia.

W przypadku siedliska 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea roburi-petraeae*) zaplanowano monitoring zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOS) w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) dwukrotnie w trakcie obowiązywania PZO. Monitoring będzie prowadzony na dwóch transektach podanych w załączniku nr 6.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz cele działań określono działania ochronne dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych oraz monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Zgodnie z § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie PZO dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, w zakresie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Na podstawie dokonanej analizy nie stwierdzono konieczności zmiany miejscowych dokumentów planistycznych.

W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. Znak spr.: ZG.7210.9.2021. Łódź 21.06.2021; Nadleśnictwo Brzeziny w Kaletniku. Znak spr.: ZG.7210.2.2020. Kaletnik 22.06.2021.	Wniesiono o usunięcie zapisów w istniejących zagrożeniach dla przedmiotu ochrony 9190: - B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew. Zwrócono uwagę, że może być to tylko zagrożenie potencjalne a usuwanie zamierających drzew może być tylko przeprowadzane ze względu na bezpieczeństwo osób przemieszczających się drogami leśnymi.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zagrożenie - B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew, przeniesiono do kategorii zagrożenia potencjalne.
2.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. Znak spr.: ZG.7210.9.2021. Łódź 21.06.2021; Nadleśnictwo Brzeziny w Kaletniku.	Uwagi dotyczące działań ochronnych: - niewłaściwie określony podmiot odpowiedzialny za realizację działań jako strony na etapie konsultacji wymieniono także Wydział BOŚ	Uwaga nieuwzględniona, zapis pozostawiano bez zmian. Uwaga, uwzględniająca wszystkie strony, które obecnie prowadzą projekt związany z reintrodukcją dzwonecznika wonnego w obszarze. Ze względu na fakt, że plan zadań ochronnych jest sporządzany na okres 10 lat, trudno przewidzieć zmiany

	Znak spr.: ZG.7210.2.2020.	UŁ oraz Ogród Botaniczny w Łodzi.	w strukturach organizacji, RDOŚ w Łodzi będzie prowadził konsultacje ze wszystkimi organizacjami biorącymi udział w odtworzeniu populacji dzwonecznika wonnego w obszarze.
3.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. Znak spr.: ZG.7210.9.2021. Łódź 21.06.2021; Nadleśnictwo Brzeziny w Kaletniku. Znak spr.: ZG.7210.2.2020.	Uwagi dotyczące działań ochronnych: - obecna powierzchnia działań ochronnych, wygradzenia jest zawyżona. Zaproponowano zapis: powierzchnia uzgodniona w trakcie lustracji w zasięgu wskazanym w Załączniku 6.	Uwaga uwzględniona.
4.	Nadleśnictwo Brzeziny w Kaletniku. Znak spr.: ZG.7210.2.2020. Kaletnik 22.06.2021.	Zgłoszono rozbieżność powierzchni obszaru wg. SLIP która wynosi 42,38 ha a powierzchnią w PZO, która wnosi 44,29 ha.	Powierzchnia w dokumentacji PZO jest zgodna z powierzchnią z SDF obszaru. Powierzchnie obszarów Natura 2000 wymienione w SDF wynikają z matematycznej sumy powierzchni rzutu na płaszczyznę poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy obszaru Natura 2000.
5.	Przewodnicząca Zarządu TOK dr Paulina Grzelak Towarzystwo Ochrony Krajobrazu ul. Wigury 12a, 90-301 Łódź	Zgłoszono wątpliwość dotyczącą braku siedliska *91I0 w obszarze. Należałoby także rozważyć czy części z wyróżnianych wcześniej płatów dąbrów świetlistych ze zubożoną, ale nadal obecną florą ciepłolubną nie uznać za siedlisko 9170?	W trakcie sporządzania inwentaryzacji na potrzeby PZO nie stwierdzono dobrze wykształconych, zachowanych płatów siedliska *91I0. Płaty dawniej zakwalifikowane jako siedlisko nie kwalifikują się też do uznania za siedlisk 9170. Jednocześnie całość siedliska dawniej uznane za dąbrowy świetliste uznano za stanowisko dzwonecznika wonnego co pozwoli objąć je ochroną oraz stałym monitoringiem.
6.	Przewodnicząca Zarządu TOK dr Paulina Grzelak Towarzystwo Ochrony Krajobrazu ul. Wigury 12a, 90-301 Łódź	Zgłoszono wątpliwość dotyczącą braku siedliska 9170 w obszarze oraz rozważenie pozostawienie siedliska jako przedmiot ochrony obszaru.	W trakcie sporządzania inwentaryzacji na potrzeby PZO nie stwierdzono dobrze wykształconych, zachowanych płatów siedliska 9170.
7.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Departament Zarządzania Zasobami Przyrody. DZP- WP.6320.46.2021.PR, DZP- WP.6320.47.2021.PR, DZP- WP.6320.48.2021.PR. Warszawa 25.06.2021	Zwrócono uwagę, że w projekcie zarządzenia umieszczono przedmioty ochrony niezgodne z SFD obszaru.	Uwaga uwzględniona. Przed ustanowieniem Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019 będą procedowane zmiany w SDF obszaru, dodanie nowego przedmiotu ochrony.
8.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.	Dla celu ochrony siedliska 9190 proponowane dodanie	Uwaga uwzględniona.

	Departament Zarządzania Zasobami Przyrody. DZP- WP.6320.46.2021.PR, DZP- WP.6320.47.2021.PR, DZP- WP.6320.48.2021.PR. Warszawa 25.06.2021	sformułowania: oraz utrzymanie pozostałych ocen w stanie niepogorszonym.	
--	--	--	--

W związku z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi opracowania szczegółowych celów działań ochronnych obszaru Natura 2000, cele te zostały uszczegółowione i przedstawione w załączniku nr 4 do zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko obwieszczeniem, znak: WPN.6320.1-10.2019.MKu z 15 grudnia 2021 r., podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w tym obszaru Natura 2000 Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019.

Obwieszczenie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie i w prasie codziennej o zasięgu regionalnym 15 grudnia 2021 r.

W związku z powyższym zapewniono zainteresowanym możliwość zapoznania się z projektem dokumentu oraz składania wniosków i uwag do załącznika nr 4 Cele działań ochronnych w terminie od 4 stycznia 2022 r. do 25 stycznia 2022 r.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź

Wykonanie zapisów niniejszego planu pociąga (przez cały 10 letni okres obowiązywania planu) za sobą szacunkowe koszty (badań monitoringowych, uzupełnienia stanu wiedzy), wg stanu na 16 maja 2021 r., w wysokości ok. 49 500,00 zł (słownie: czterdziestu dziewięciu tysięcy pięćset złotych).

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie

nieobjętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039, z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 oraz z 2021 r. poz. 1561) niniejszy projekt został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim pismem z dnia ----- r., znak: -----.